

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

10 вересня 2020 року, протокол № 7

Додаток до протоколу Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова О. В. Алейнікова

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

(дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти)

Рівень вищої освіти:

- другий (магістерський)
- третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: без обмежень

Спеціальність: без обмежень

Освітньо-наукова програма: без обмежень

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни **«Публічне управління у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції»** дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-наукових / освітньо-професійних програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Автор-укладач робочої програми

Н. Г. Діденко, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 01 від 09 вересня 2020 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 10 вересня 2020 р.)

©Діденко Н.Г., 2020 р.

© ДЗВО «УМО», 2020 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідно до ECTS –3	Галузь знань: без обмежень Спеціальність: без обмежень Освітньо-наукова програма: без обмежень	заочна форма навчання
		Навчальна дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти
		Рік підготовки
		1
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: • другий (магістерський) • третій (освітньо-науковий)	Семестр
		1
		Лекції
		10
		Семінари, практичні
		20
		Самостійна робота
		60
		Форма контролю залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Мета дисципліни - введення аспірантів у коло питань, які стосуються формування усвідомленої підтримки курсу європейської та євроатлантичної інтеграції України, засвоєння системи знань про європейську інтеграцію, демократію та управління в ЄС, демократичні принципи економічного, політичного та соціального регулювання на наднаціональному та національному рівнях ЄС, структури та основних напрямів діяльності НАТО, формування здатності виявляти та досліджувати проблеми політики європейської та євроатлантичної інтеграції України, володіти навичками порівняльного аналізу для вирішення завдань публічного управління та адміністрування у сферах європейської та євроатлантичної інтеграції.

Основними завданнями дисципліни є:

- оволодіння аспірантами системою знань щодо теоретичної основи та практичної реалізації ідей європейської інтеграції, системи демократії та належного врядування в ЄС;
- засвоєння основних вимог до членства в ЄС, НАТО, підвищення рівня знань та компетентностей щодо проблем та перспектив процесу

набуття Україною членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного Договору (НАТО);

- знати й аналізувати міжнародно-правовий статус України як сторони в Угоді про асоціацію з Європейським Союзом та його державами-членами;

- використання отриманих знань у практичній діяльності щодо забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції України.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають загальних компетентностей та soft skills:

Аналіз та синтез Здатність до формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору.

Креативність. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання.

Здатність логічно і критично мислити. Здатність розв'язувати значущі проблеми у сфері управління..

Співпраця в команді задля досягнення спільної мети. Здатність налагоджувати навчально-наукову і міжособистісну взаємодію, співробітництво

Презентаційні навички. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях.

В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі здатні набути певних фахових компетентностей, що стосуються здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення складних управлінських і соціальних проблем та вдосконалення публічного управління та адміністрування в умовах змін.

Основними організаційними формами вивчення навчальної дисципліни є: лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, контрольні заходи.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
	всього	лекції	практичні	СР	
Змістовий модуль 1. Політика європейської інтеграції					
Тема 1. Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС.	18	2	4	16	
Тема 2. Структура управління в ЄС та основні європейські інституції. Моделі	18	2	4	10	

регіонального та місцевого управління в ЄС.					
Тема 3. Євроінтеграційна політика України. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС.	18	2	4	10	
Разом за змістовий модуль 1	54	6	12	36	
Змістовий модуль 2. Євроатлантична інтеграція України					
Тема 4. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки.	18	2	4	12	
Тема 5. Інституційні засади політики національної безпеки та співпраця України з НАТО.	18	2	4	12	
Разом за змістовий модуль 2	36	4	8	24	
Разом за дисципліну	90	10	20	60	
Підсумковий контроль	Залік				

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 *змістових* модулів та наступних тем:

Змістовий модуль 1. Політика європейської інтеграції

Тема 1. Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС.

Теорії європейської інтеграції. Мотиви євроінтеграції та цілі ЄС. Основні періоди становлення і розвитку ЄС. План Шумана.

Європейські угоди: Європейське об'єднання вугілля і сталі (1952). Римські договори (1957). Єдиний європейський акт (1986). Договір про Європейський Союз (1992). Амстердамський договір (1997). Договір Ніцци (2001). Лісабонський договір (2007).

Стовпи ЄС. Acquis Communautaire. Спільний ринок. Шенгенська зона. Символи ЄС: європейський гімн і європейська валюта.

Європейські інструменти сприяння демократії та правам людини. Створення Європейської зони правосуддя і безпеки. Європейський омбудсмен. Європейське поліцейське управління.

Тема 2. Структура управління в ЄС та основні європейські інституції. Моделі регіонального та місцевого управління в ЄС

Інституційна та політична система ЄС. Європейські інститути: Рада Європи. Європейський парламент. Рада Європейського Союзу. Європейська комісія. Європейський суд з прав людини. Рахункова палата. Європейський економічний і соціальний комітет. Регіональний комітет. Європейський інвестиційний банк. Європейський центральний банк.

Зміни політичної системи ЄС після Лісабонського договору (2007). Голосування кваліфікованою більшістю. Класифікація видатків. Принцип субсидіарності. Політика розширення. Спільний план дій.

Ключові фігури в ЄС: президент Європейського Союзу, президент Європейського парламенту, голова Європейської комісії, Верховний представник Європейського Союзу із закордонних справ і політики безпеки, представник Європейської комісії в Україні.

Європейські агентства, їх функції в управлінні ЄС. Структурні фонди ЄС.

Спільні правові документи: директиви, акти, постанови, рекомендації, думки. Зелені книги. Білі книги.

Моделі державного управління та місцевого самоврядування в країнах ЄС.

Тема 3. Євроінтеграційна політика України. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС

Європейський вибір України та основні напрями євроінтеграційної політики. Угода про асоціацію між Україною та ЄС.

Адаптація законодавства України до законодавства ЄС.

Політичний діалог Україна - ЄС.

Розвиток економічної інтеграції між Україною та ЄС.

Партнерство України та ЄС у соціальній і гуманітарній сферах.

Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління.

Реалізація принципів Європейської хартії місцевого самоврядування

Змістовий модуль 2. Євроатлантична інтеграція України

Тема 4. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки

Дослідження міжнародної безпеки в наукових теоріях. Геополітичне становище України.

Генезис та розвиток системи європейської безпеки. Європейська стратегія безпеки. Діяльність ОБСЄ. Співробітництво України та ЄС у сфері безпеки.

Євроатлантичні інтеграційні процеси в умовах глобалізації. Організація Північноатлантичного Договору у системі колективної безпеки. Особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.

Трансатлантичне співробітництво, його роль у формуванні моделі розвитку стабільного світу.

Тема 5. Інституційні засади політики національної безпеки та співпраця України з НАТО

Геополітична безпека України в контексті євроатлантичної інтеграції..
Правові основи та принципи політики національної безпеки (політики НБ).
Стратегія національної безпеки «Безпека людини – безпека держави» (2020).
Воєнна стратегія України (2021), її мета та функції.

Співробітництво України та НАТО. Організаційна структура НАТО.
Мета діяльності Альянсу та його завдання у галузі безпеки. Цивільна та військова структура НАТО. Принципи та механізми діяльності НАТО.

Основні засади співпраці НАТО та України. План дій Україна-НАТО.
Співробітництво Україна-НАТО у військовій сфері. Співробітництво між Україною і НАТО у сфері науки і техніки. Подальший розвиток безпеки України через призму євроатлантичної інтеграції. Переваги для України членства в НАТО. Стан відносин Україна-НАТО в контексті агресії РФ.

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ, ЇХ ТЕМАТИКА ТА ОБСЯГ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС. План 1. Теорії європейської інтеграції. Мотиви євроінтеграції та цілі ЄС. Основні періоди становлення і розвитку ЄС. План Шумана. 2. Європейські угоди: Європейське об'єднання вугілля і сталі (1952). Римські договори (1957). Єдиний європейський акт (1986). Договір про Європейський Союз (1992). Амстердамський договір (1997). Договір Ніцци (2001). Лісабонський договір (2007). 3. Стовпи ЄС. Acquis Communautaire. Спільний ринок. Шенгенська зона. Символи ЄС: європейський гімн і європейська валюта. 4. Європейські інструменти сприяння демократії та правам людини. Створення Європейської зони правосуддя і безпеки. Європейський омбудсмен. Європейське поліцейське управління.	4
2	Тема 2. Структура управління в ЄС та основні європейські інституції. Моделі регіонального та місцевого управління в ЄС План 1. Інституційна та політична система ЄС.	4

	<p>2. Роль європейських агентств, структурних фондів в управлінні ЄС.</p> <p>3. Правова система ЄС, спільні правові документи.</p> <p>4. Моделі державного управління та місцевого самоврядування в країнах ЄС.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якими є характерні риси європейського врядування? 2. Що таке Європейський адміністративний простір? 3. Який досвід та управлінська практика ЄС може бути запроваджена в Україні? 4. Охарактеризуйте адміністративні реформи в державному управлінні в країнах ЄС, порівняйте з реформами в Україні. 5. Які заходи вживаються у країнах ЄС для подолання корупції? 6. Які заходи вживаються у країнах ЄС для дебіюрократизації в державному управлінні? 7. Як ви розумієте поняття «європейська ідентичність» та спільні європейські цінності? 8. Охарактеризуйте моделі державного управління та місцевого самоврядування в країнах ЄС. 	
3	<p>Тема 3. Євроінтеграційна політика України. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Європейський вибір України та основні напрями євроінтеграційної політики. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. 2. Адаптація законодавства України до законодавства ЄС. 3. Політичний діалог Україна - ЄС. 4. Розвиток економічної інтеграції між Україною та ЄС. 5. Партнерство України та ЄС у соціальній і гуманітарній сферах. 6. Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління. 7. Реалізація принципів Європейської хартії місцевого самоврядування 	4
4	<p>Тема 4. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження міжнародної безпеки в наукових теоріях. Геополітичне становище України. 2. Генезис та розвиток системи європейської безпеки. Європейська стратегія безпеки. Діяльність ОБСЄ. Співробітництво України та ЄС у сфері безпеки. 	4

	<p>3. Євроатлантичні інтеграційні процеси в умовах глобалізації. Організація Північноатлантичного Договору у системі колективної безпеки.</p> <p>4. Особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.</p> <p>5. Трансатлантичне співробітництво, його роль у формуванні моделі розвитку стабільного світу.</p>	
5	<p>Тема 5. Інституційні засади політики національної безпеки</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геополітична безпека України в контексті євроатлантичної інтеграції.. 2. Правові основи та принципи політики національної безпеки (політики НБ). Стратегія національної безпеки «Безпека людини – безпека держави» (2020). Воєнна стратегія України (2021), її мета та функції. 3. Співробітництво України та НАТО. 4. Подальший розвиток безпеки України через призму євроатлантичної інтеграції. <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте характеристику організаційної структури, мета діяльності НАТО у галузі безпеки. 2. Поясніть принципи та механізми діяльності НАТО. 3. Які основні засади співпраці НАТО та України? 4. Як реалізується співробітництво Україна-НАТО у військовій сфері? 5. Як реалізується співробітництво між Україною і НАТО у сфері науки і техніки? 6. Які переваги для України матиме членства в НАТО? 7. Які відносини Україна-НАТО в контексті агресії РФ? 	4
	Разом	20

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати теорії європейської інтеграції, мотиви євроінтеграції та цілі ЄС. 2. Скласти перелік європейських угод та процесу розширення ЄС. 3. Проаналізувати європейські інструменти сприяння демократії та правам людини. 	16

	4. Визначити особливості зони правосуддя і безпеки в ЄС.	
2	<p>Тема 2. Структура управління в ЄС та основні європейські інституції. Моделі регіонального та місцевого управління в ЄС</p> <p>1. Визначити особливості інституційної та політичної системи ЄС.</p> <p>2. Визначити зміни політичної системи ЄС після Лісабонського договору (2007).</p> <p>3. Визначити роль європейських агентств, їх функцій в управлінні ЄС.</p> <p>4. Проаналізувати правові документи ЄС.</p> <p>5. Охарактеризувати моделі державного управління та місцевого самоврядування в країнах ЄС.</p>	10
3	<p>Тема 3. Євроінтеграційна політика України. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС</p> <p>1. Пояснити, яким чином складалася правова база взаємин України з Європейським союзом. Охарактеризуйте сучасний політичний діалог Україна - ЄС.</p> <p>2. Пояснити, яке політичне, економічне, соціальне значення має Угода про асоціацію між Україною та ЄС.</p> <p>3. Назвати актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління.</p> <p>4. Визначити, які принципи Європейської хартії місцевого самоврядування є найбільш важливими для реалізації в Україні.</p>	10
4	<p>Тема 4. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки.</p> <p>1. Проаналізувати дослідження міжнародної безпеки в наукових теоріях.</p> <p>2. Визначити особливості геополітичного положення України.</p> <p>3. Проаналізувати генезис та розвиток системи європейської безпеки.</p> <p>4. Дослідити співробітництво України та ЄС у сфері безпеки.</p> <p>5. Проаналізувати євроатлантичні інтеграційні процеси в умовах глобалізації та особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.</p>	12
5	<p>Тема 5. Інституційні засади політики національної безпеки.</p> <p>1. Проаналізувати геополітичну безпеку України в контексті євроатлантичної інтеграції.</p> <p>2. Визначити правові основи та принципи політики національної безпеки (політики НБ).</p> <p>3. Проаналізувати співробітництво України та НАТО.</p>	12

	4. Визначити подальший розвиток безпеки України через призму євроатлантичної інтеграції та переваги для України членства в НАТО. 5. Охарактеризувати стан відносин Україна-НАТО в контексті агресії РФ.	
	Разом	60

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Види індивідуальних науково-дослідних завдань (за вибором аспіранта):

- 1) підготовка реферату (есе),
- 2) підготовка презентацій на мультимедійному обладнанні,
- 3) підготовка тез доповідей на науково-практичну конференцію за тематикою дисципліни.

Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Технічні вимоги: реферат: обсяг – до 20 стор., есе: обсяг – до 10 стор., Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1, не менше ніж 5 позицій у списку літератури, коректне оформлення посилань, презентація – до 15 слайдів..

Орієнтовні теми індивідуальних науково-дослідних завдань

1. Інтеграційні процеси в Європі: етапи та особливості розвитку єдиної Європи.
2. Можливості і перспективи європейської інтеграції України.
3. Використання європейського досвіду врядування в Україні.
4. Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління
5. Основні форми участі громадян в країнах ЄС у вирішенні локальних територіальних проблем.
6. Виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в економічній сфері: результати та перспективи.
7. Виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в соціально-гуманітарній сфері: результати та перспективи.
8. Рада Європи та Україна: підтримка, проблеми, результати.
9. Боротьба з корупцією в країнах ЄС: які уроки має засвоїти Україна.
10. Співпраця між ЄС та регіонами України.
11. Зелена угода ЄС та Україна.
12. Стратегії розвитку «Індустрії 4,0» в країнах ЄС та Україні.
13. Чи зможе ЄС себе захистити: програми європейської оборони.
14. Як Україні знайти своє місце у кліматичній політиці ЄС.

15. Нова якість державного управління: який досвід ЄС має перейняти Україна
16. Участь України у програмі ЄС «Східне партнерство».
17. Сутність та зміст основних концепцій міжнародної безпеки.
18. Україна в стратегічних концепціях НАТО.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються аспіранти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: семінар-розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; семінар-вирішення ситуаційних вправ; семінар-розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

самостійне навчання реалізується у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних творчих завдань, у роботі з підготовки мультимедійних презентацій, що будуть проаналізовані, обговорені та оцінені в академічних групах. Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та інформаційних матеріалів, синтезу та аналітичного мислення.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: опитування під час практичних занять, оцінка якості доповідей, співдоповідей та рефератів, оцінка виконання проектних завдань, виконання і захист ІНДЗ.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів для оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання та самостійна робота					ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		25	100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5		
15	15	15	15	15		

Якість засвоєння змістових модулів оцінюється за бально-рейтинговою шкалою (національною і шкалою ECTS).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	задовільно	
1-59	незадовільно	не зараховано

Перелік питань для підсумкового контролю знань:

1. Інтеграційні процеси в Європі: етапи та особливості розвитку єдиної Європи.
2. Становлення та особливості розвитку відносин України з ЄС. Угода про асоціацію.
3. Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління.
4. Інституційні засади політики національної безпеки в глобальному контексті
5. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці.
6. Сутність та зміст основних концепцій міжнародної безпеки.
7. Формування загальної зовнішньої політики та політики безпеки на європейському континенті.
8. Розвиток Європейської Політики Безпеки і Оборони. Основні елементи Європейської стратегії Безпеки.
9. Україна в стратегічних концепціях НАТО. Хартія про особливе партнерство між Україною і НАТО.
10. Правові основи та принципи політики національної безпеки.
11. Євроатлантичні інтеграційні процеси в умовах глобалізації.
12. Організація Північноатлантичного Договору у системі колективної безпеки.
13. Особливості трансформаційних процесів у Північноатлантичному Альянсі.
14. Трансатлантичне співробітництво, його роль у формуванні моделі розвитку стабільного світу.
15. Геополітична безпека України в контексті євроатлантичної інтеграції..
16. Співробітництво Україна-НАТО у військовій сфері.
17. Співробітництво між Україною і НАТО у сфері науки і техніки.
18. Подальший розвиток безпеки України через призму євроатлантичної інтеграції.
19. Переваги для України членства в НАТО.
20. Стан відносин Україна-НАТО в контексті агресії РФ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

Законодавче і нормативно-правове забезпечення

1. Конституція України.
2. Закон. України «Про ратифікацію Угоди між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулюванням криз» від 6 берез. 2008 р. № 137–VI
3. Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII.
1. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 7 серпня 2015 р.
2. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII.
3. Європейська хартія регіонального самоврядування: проект, прийнятий у червні 1997 року Конгресом місцевих і регіональних влад Європи // Медіаполіс. 1998. № 3.
4. Рекомендація № 48 (1998) щодо місцевої та регіональної демократії в Україні. Конгрес місцевих та регіональних влад Європи. V сесія. Страсбург, 26-28 травня 1998 року.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р «Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».
6. Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни», затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020
7. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. - http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu_ukraine/association_agreement/index_uk.htm
8. Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО від 9.07.97. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_002
9. Principles of Public Administration for European Neighbourhood Policy countries – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.sigmaweb.org/publications/principles-public-administr..

Навчально-методичні матеріали

10. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. К. : НІСД, 2016. 528 с.
11. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

12. Діденко Н.Г. Демократія і управління в ЄС: навчальний посібник. Маріуполь, 2016.. 235 с.

13. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К.: НАДУ, 2011. - Т.7: Державне управління в умовах глобальної та європейської інтеграції / наук.-ре. Кол: І.А.Грицяк (співголова), Ю.П.Сурмін (співголова) та ін.-2011.764 с.

14. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А.Грицяка та Д.І.Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.

15. Європейська інтеграція: навчальний посібник / за ред.: М.І. Макаренка, Л.І. Хомутенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с.

16. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник// Н.Г.Діденко, І.Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеєва; за заг. ред.. Н.Г.Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2011.219 с.

17. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-ге видання. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017 172 с.

18. Мальська М.П. Основи європейської інтеграції : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 320 с.

19. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів, слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» та системи підвищення кваліфікації державних службовців]: Колектив авторів; за загальною редакцією професора Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 592 с.

20. Соціальна політика і соціальне партнерство в ЄС: довідник / Н.Г.Діденко, І.Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеєва / за заг. ред.. Н.Г.Діденко-Донецьк: ДонДУУ, 2012. 250 с.

Додаткова література

1. Біла книга. Європейське врядування. Комісія Європейських Співтовариств - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://upi.org.ua/load/4-1-0-113>

2. Віднянський С. В. Об'єднана Європа: Від мрії до реальності: Історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу / Віднянський С. В., Мартинов А. Ю. ; Ін-т історії НАНУ. Київ, 2009. 376 с.

3. Глобальна та національна безпека: словник-довідник // уклад.: Г.П.Ситник, О.І.Пошедін, М.М.Шевченко, С.П.Завгородня, М.Г.Орел, за заг. ред.. Г.П.Ситника.К.: НАДУ,2016. 140 с.

4. Довідник НАТО. – Brussels: Office of information and press NATO, 2006. 386 с. <http://www.nato.int/docu/handbook/2006/hb-ukr-2006.pdf>

5. Європейська та євроатлантична інтеграція Transition book 2019

6. Європейський кодекс належної управлінської поведінки [Електронний ресурс]. Люксембург: Офіс офіційних публікацій ЄС, 2005. 13 с.: <http://civic.kmu.gov.ua>

7. Засади національної безпеки України: підручник / В.П. Горбулін, А.Б. Качинський; Інститут проблем національної безпеки. Київ: Інтертехнологія, 2009. 272 с.

8. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки: монографія / Інститут соціальних наук; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова; Колектив авторів, за заг. ред. І.М. Ковалю, О.І. Брусиловської. Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2016. 412 с.

9. Мільчарек Д., Барбурська О. Східний вектор зовнішньої політики ЄС: здобутки та проблеми / Д. Мільчарек, О. Барбурська; наук. ред. Б. Гудь, М. Микієвич / пер. з пол. А. Дідух, Р. Гудью. Львів : Растр-7, 2016. 156 с.

10. Основи національної безпеки України: навч. посіб. / Смолянчук В.Ф., Деменко О. Ф., Прибутко П. С. К.: Паливода А. В., 2017. 140 с.

11. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика. Монографія / [Ф.В. Саганюк, В.С. Фролов, О.В. Устименко, М.М. Лобко та ін.] К.: Академпрес, 2017. 180 с.

12. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник К.: НАДУ, 2011. 790 с.

13. Співпраця між ЄС та Україною: як зробити Угоду про асоціацію більш дієвою. Аналітичний документ. 2019.

14. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Інститут світової політики, 2015.

Інтернет ресурси:

1. Верховна Рада України. – <http://www.rada.gov.ua/>.

2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua/>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Європейська комісія (European Commission). – <http://ec.europa.eu/>.

5. Європейський парламент (European Parliament). – <http://www.europarl.europa.eu/>.

6. Європейський Союз (European Union). – <http://europa.eu/>.

7. Організація Північноатлантичного договору – НАТО (North Atlantic Treaty Organization – NATO). – <http://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm>